

2019/17 SAYILI İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞE DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Mevcut önlem ve soruşturma

(1) Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 9105.21.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonlu (GTİP) “Elektrikle Çalışanlar (Duvar Saatleri)”ne yönelik 07/11/2001 tarihli ve 24576 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2001/5) ile dumpinge karşı kesin önlem yürürlüğe konulmuştur.

(2) 03/11/2006 tarihli ve 26335 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2006/29) ile başlatılan birinci Nihai Gözden Geçirme Soruşturması (NGGS), 24/10/2007 tarihli ve 26680 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2007/17) ile sonuçlandırılarak önlemin aynı seviyede devam etmesine karar verilmiştir.

(3) 18/10/2012 tarihli ve 28445 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/20) ile başlatılan ikinci NGGS, 05/10/2013 tarihli ve 28786 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/19) ile sonuçlandırılarak önlemin aynı seviyede devam etmesine karar verilmiştir.

(4) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) 35 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmüne 25/1/2018 tarihli ve 30312 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018/1) vasıtasıyla mevcut önlemin yürürlükten kalkacağı ve ilgili ürünün yerli üreticilerinin mevzuatta öngörülen sürelerde yeterli delillerle desteklenmiş bir başvuru ile NGGS açılması talebinde bulunabilecekleri duyurulmuştur.

(5) Bu kapsamda, bahse konu önlemin yürürlükten kalkması halinde önleme konu ÇHC menşeli üründe dumpingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelebilmesinin muhtemel olduğu iddiasıyla yerli üretici Aypaş Elektronik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. (Aypaş) başvuruda bulunmuş olup, söz konusu başvuru Çevikel Saat Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti., Akhan Plastik Kalıp ve Hediyelik Eşya Sanayi Tic. Ltd. Şti., Tür-Mak Makine Sanayii ve Ticaret A.Ş., Ayanoğlu Dayanıklı Tüketim Malları İletişim Saatçilik Bijuteri Oyuncak ve Reklam İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti. firmaları tarafından desteklenmiştir.

(6) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir NGGS başlatılmasını haklı kılabacak yeterlilikte delillerin mevcudiyetine kanaat getirilmiş olup, 05/10/2018 tarihli ve 30556 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018/34) ile başlatılan, T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen NGGS tamamlanmıştır.

1.2 Yerli üretim dalının temsil niteliği

(1) Yukarıda da belirtildiği üzere başvuru, soruşturma konusu ürünün üretimini gerçekleştiren mezkur yerli üretici tarafından yapılmıştır.

(2) Yönetmeliğin 18 inci maddesi çerçevesinde, başvuru sahibi Aypaş firmasının yerli üretim dalını temsil yeteneğini haiz olduğu anlaşılmış olup bu raporun ilgili bölümlerinde söz konusu firma “yerli üretim dalı” olarak anılacaktır.

1.3 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlık tarafından tespit edilen ÇHC’de mukim üreticilerine/ihracatçılara, Türkiye’de yerleşik ithalatçılara ve ayrıca soruşturma konusu ülkede yerleşik diğer üreticilere/ihracatçılara iletilebilmesini teminen ÇHC’nin Ankara’daki Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan metnine ve soru formlarına nereden erişileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. İlgili taraflardan süre uzatımı yönünde bir talep alınmamıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(5) Soruşturma döneminde ithalat gerçekleştirdiği tespit edilen ve soru formu gönderilen ithalatçılardan 3 ithalatçı firma soru formunu öngörülen sürede yanıtlamıştır. Üretici/ihracatçı soru formuna ise ÇHC’de yerleşik herhangi bir firmadan yanıt alınmamıştır.

(6) Ayrıca, ilgili taraflardan alınan bilgi ve belgelerin gizli olmayan özetleri talep eden bütün ilgili tarafların bilgisine sunulmak üzere hazır tutulmuştur.

(7) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren nihai bildirim raporu, 28/03/2019 tarihinde ÇHC’nin Ankara Büyükelçiliği’ne, işbirliğinde bulunan ithalatçılara ve yerli üreticilere iletilmiştir.

(8) Nihai bildirim sonrasında, ilgili tarafların nihai bildirimle ilişkin görüşlerini sözlü olarak da sunmalarına imkân sağlamak amacıyla 09/04/2019 tarihinde kamu dinleme toplantısı gerçekleştirileceği ilgili taraflara bildirilmiş, ancak toplantıya katılım olmamıştır.

(9) Tarafların soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu bildirimde ilgili bölümlerinde değinilmiştir.

1.4 Gözden geçirme dönemi

(1) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda, dampingin ve zararın devamı veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının tespiti için 01/01/2015–31/12/2018 arasındaki dönem gözden geçirme dönemi olarak alınmıştır.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Soruşturma konusu ürün, ÇHC menşeli 9105.21.00.00.00 GTİP’i altında sınıflandırılan “Elektrikle Çalınanlar (Duvar Saatleri)” ürünüdür.

(2) 9105.21.00.00.00 GTİP’i altında sınıflandırılan “elektrikle çalışanlar (duvar saatleri)” ürünü bu raporun ilgili bölümlerinde kısaca “duvar saati” olarak anılacaktır.

(3) Üretim sürecinde, öncelikle, duvar saatlerinin kasası için kalıplar hazırlanır. Bu kalıplar plastik enjeksiyon makinelerine monte edilerek plastik enjeksiyon makinelerinde kalıptan üretimi yapılır, daha sonra akrilik boya ile istenilen renkte boyama yapılarak renklendirilir. Kadran, cam, akrep, yelkovan ve saat makinesi monte edilerek kullanıma hazır hale getirilir. Ürün mesken, işyeri ve okullarda kullanılabilir. Ürün mesken, işyeri ve okullarda kullanılabilir.

(4) Soruşturma sırasında, soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından ve Türkiye piyasasında satışa sunulan ürünün teknik ve fiziki özellikleri ile temel kullanım alanları itibarıyla benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmıştır.

(5) Esas soruşturmada yerli üretim dalı tarafından üretilen ürün ile önleme konu ülke menşeli ürün arasında fiziksel özellikler, ürün çeşitliliği ve kullanım alanları olarak “benzer ürün” tanımı açısından ayırım yaratan herhangi bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiş, daha sonraki NGGS’lerde de, bu tespiti değiştirecek bir saptama söz konusu olmamıştır. Bu defa soruşturma kapsamında yapılan değerlendirmede, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürüne yönelik tespiti değiştirecek herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır.

(6) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar bağlayıcı nitelikte olmayıp genel içerikli ve bilgi amaçlıdır.

2.2 Ürünün ithalinde uygulanan gümrük vergisi ve diğer yükümlülükler

(1) Soruşturma konusu duvar saatleri için meri İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde, ÇHC için uygulanan gümrük vergisi oranı %4,7’dir. Ayrıca, söz konusu ürüne yönelik %18 KDV uygulaması mevcuttur.

(2) ÇHC menşeli ithalata yönelik 07/12/2018 tarih ve 30618 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 416) uyarınca %25 oranında ilave gümrük vergisi uygulanmaktadır.

(3) Halihazırda ÇHC menşeli duvar saatlerine yönelik yürürlükte olan dampainge karşı önlem tutarı 2,10 ABD Doları/Adet’tir.

(4) Bunun yanı sıra, 19/08/2013 tarihli ve 28740 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2013/10 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ çerçevesinde söz konusu ürün için ülke ayrımı gözetilmeksizin 3,5 ABD Doları/Adet oranında gözetim uygulaması bulunmaktadır.

3. DAMPİNGİN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

3.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde önlemin yürürlükten kalkması halinde dampaingin devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir.

3.2 Tespit edilen dumping marjları

(1) Mevcut dumpinge karşı önlemin hukuki ve idari altyapısını teşkil eden esas soruşturma esnasında tespit edilen dumping marjı, firmaların önlemin yürürlükten kalkması halindeki muhtemel davranışlarını yansıtacak önemli bir göstergedir. Buna göre, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2001/5) ile sonuçlandırılan esas soruşturma sırasında soruşturma konusu ülke menşeli ithalat için dumping marjı mutlak olarak 4,84 \$/Adet, nispi olarak ise CIF bedelin %180'i olarak hesaplanmıştır.

(2) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda oluşacak muhtemel dumping marjı hesaplanmıştır. Buna göre, küresel nitelikli alışveriş platformlarında yer alan, yerli üreticinin en çok ürettiği tipteki saatin ihrac fiyatı ile yerli üreticinin maliyetlerine makul kar eklemek suretiyle elde edilen oluşturulmuş normal değer karşılaştırılarak, dumping marjı hesaplanmıştır. Bu çerçevede, dumping marjı CIF bedelin %57,42'si oranında tespit edilmiştir.

3.3 Başvuru konusu ülkenin ihracat kabiliyeti

(1) Başvuru konusu ülkenin ihracat kabiliyeti, Uluslararası Ticaret Merkezi (International Trade Center) verileri kapsamında incelenmiştir. Uluslararası Ticaret Merkezi tarafından sağlanan verilerin birimi ülkelere göre "adet" veya "ton" olarak değişmekte, ulusal veri kaynaklarıyla uyumsuzluk gösterebilmektedir. Bu çerçevede aşağıdaki değerlendirmelerde bahse konu kısıtlar da göz önünde bulundurulmuştur.

(2) Söz konusu ürün için 2017 yılı dünya ihracatı 652 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş olup, başvuru konusu ülke ÇHC'nin bu ihracat içindeki payı 488 milyon dolar ile %74 seviyelerinde gerçekleşmiştir. 2016 yılında gerçekleşen 712 milyon dolarlık dünya ihracatında ise ÇHC %76'lık ihracat payı ve 546 milyon dolarlık ihracat ile dünya sıralamasında ilk sırada yer almaktadır. 2015 yılı gerçekleşen 792 milyon dolarlık dünya ihracatında ÇHC, %77'lik ihracat payı ve 613 milyon dolarlık ihracatı ile yine ilk sırada yer almaktadır. Çin'in başvuru konusu ürün için ele alınan yıllarda birim fiyatları sırasıyla, 3,57 ABD Doları/Adet, 3,28 ABD Doları/Kg ve 3,28 ABD Doları/Adet olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu verilerden, 2015-2017 döneminde ÇHC menşeli ithalatın birim fiyatlarında düşüş yaşandığı çıkarılmaktadır.

(3) Başvuru konusu ülke ve diğer ülkelerin birim fiyatlarını incelendiğinde, ÇHC'nin 2017 yılı birim fiyatı 3,28 ABD Doları/Adet iken, dünya ihracatında ikinci sırada gelen ve dünya ihracatının % 5,19'una sahip olan Hong Kong'un birim fiyatı 15,13 ABD Doları/Adet, beşinci sırada olan Tayland'ın birim fiyatı ise 30,48 Dolar/Adet'tir. Bu çerçevede, ÇHC'nin birim fiyatlarının diğer ülke birim fiyatlarının altında seyrettiği görülmüştür. 2015 ve 2016 yıllarında da benzer bir durum söz konusudur.

3.4 Dampingin devamı veya tekrarı ihtimaline ilişkin değerlendirme

(1) Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde, önlemin kalkması halinde soruşturma konusu ülkenin muhtemel davranışlarını yansıtmaması bakımından esas soruşturmada hesaplanan dumping marjının önemli düzeyde olduğu, işbu soruşturma kapsamında hesaplanan muhtemel dumping marjı doğrultusunda önlemin yürürlükten kalkması durumunda dumpingli ithalatın devam etmesinin muhtemel olduğu düşünülmektedir.

(2) Tüketim ürünü olan soruşturma konusu ürüne ilişkin talebin dinamik bir talep olduğu, soruşturma konusu ülkenin söz konusu üründe dünya ihracatında birinci sırada yer aldığı ve önemli bir kapasite ve ihracat kabiliyetine sahip olduğu görülmektedir. 2017 yılı küresel ihracat istatistiklerine bakıldığında, ÇHC'nin dünya ihracatında %74'lük bir paya sahip olduğu izlenmektedir. Söz konusu ülke menşeli ihracatçıların Türkiye pazarını iyi tanıdıkları ve pazara

erişim konusunda herhangi bir sorunla karşılaşmayacakları göz önünde bulundurulduğunda, önlemin yokluğunda ihracatını kolaylıkla Türkiye pazarına yönlendirebilecekleri ve önlemin ortadan kalkmasıyla birlikte fiyatlarda düşüş olabileceği hususları dikkate alındığında, dampingli ithalatta artış yaşanabileceği düşünülmektedir.

4. ZARARIN DEVAMI VEYA YENİDEN MEYDANA GELMESİ İHTİMALİ

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi çerçevesinde, gözden geçirme döneminde , zararın devam edip etmediği ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı incelenmiştir. Bu kapsamda, ithalatın mutlak ve nispi olarak gelişimi, dampingli ithalatın fiyatları ve bu fiyatların yerli üretim dalının fiyatları üzerindeki etkisini görmek için fiyat kırılması ve baskısı ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri değerlendirilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı ve soruşturma konusu ülkeden ithalatının incelenmesinde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri kullanılmıştır.

4.2 İthalatın mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün 2015-2018 yıllarında tüm ülkelere gerçekleşen ithalat rakamları incelendiğinde, söz konusu dönemde ithalatın miktar bazında gerileme gösterdiği; 2015'te 358 bin adet olan ithalatın, 2016 yılında 304 bine, 2017 yılında 291 bine, 2018 yılında ise 208 bine gerilediği görülmektedir. 2015 yılında 8,17 ABD Doları/Adet olan birim fiyat 2016 yılında 11,13 ABD Doları/Adet'e yükselmiş, 2017 yılında 9,38 ABD Doları/Adet'e gerilemiş, 2018 yılında ise 14,45 ABD Doları/Adet'e yükselmiştir.

4.3 Soruşturma konusu ülkeden ithalatın mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) ÇHC menşeli duvar saatleri ithalatının, genel ithalata benzer bir eğilim göstererek inceleme döneminde gerilediği; 2015-2018 yıllarında sırasıyla 347 bin adet, 289 bin adet, 277 bin adet ve 171 bin adet olarak gerçekleştiği görülmektedir. Birim fiyat bazında 2015 yılında 7,24 ABD Doları/Adet olarak gerçekleşen birim fiyat, 2016 yılında 7,63 ABD Doları/Adet'e yükselmiş, 2017 yılında 6,49 ABD Doları/Adet'e gerilemiş, 2018 yılında ise 8,68 ABD Doları/Adet'e yükselmiştir.

(2) ÇHC menşeli ithalatın genel ithalat içindeki payı ise 2015-2018 yıllarında sırasıyla %97,04, %95,08, %95,27 ve %82,36 olarak gerçekleşmiştir.

4.4 Diğer ülkelere ithalatın mutlak gelişimi ve fiyatları

(1) Soruşturma konusu ülke dışındaki ülkelere ithalat incelendiğinde, 2015 yılında 10 bin adet olan ithalatın 2016 yılında 15 bine yükseldiği, 2017 yılında 14 bine gerilediği ve 2018 yılında 36 bine yükseldiği görülmektedir. Diğer ülkelere toplam ithalatın birim fiyatları, 2015-2018 yıllarında sırasıyla 38,70 ABD Doları/Adet, 78,64 ABD Doları/Adet, 67,52 ABD Doları/Adet ve 41,36 ABD Doları/Adet olarak gerçekleşmiştir. Diğer ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içinde miktar temelindeki payı 2015-2018 yıllarında sırasıyla %2,96, %4,92, %4,73 ve %17,64 olmuştur.

4.5 İthalatın nispi gelişimi

(1) Soruşturma konusu ithalatın nispi olarak gelişimini görebilmek için, söz konusu ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı 2015-2018 yılları arasında incelenmiştir. Türkiye toplam benzer mal tüketiminin hesaplanmasında başvuru sahibi, başvuruyu

destekleyen ve diğ er yerli üreticilerin yurt iç i satışları genel ithalat miktarı ile toplanmıştır. Yerli üretim dalının yurt iç i satışlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2015 yılı=100 olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Buna göre, yurt iç i tüketim incelenen dönemde düşüş göstermiş; 2015 yılında 100 birim kabul edilen yurt iç i tüketim endeksi, 2016 yılında 98 birime, 2017 yılında 95 birime, 2018 yılında ise 72 birime gerilemiştir.

(3) ÇHC'nin pazar payı gerilemiş; 2015 yılında 100 birim kabul edilen ÇHC'nin pazar payı endeksi 2016 yılında 85 birime, 2017 yılında 84 birime, 2018 yılında ise 68 birime gerilemiştir.

(4) Diğ er ülkelerden ithalat ise çoğunlukla artış göstermiş; diğ er ülkeler pazar payı endeksi 2015 yılı 100 birim kabul edildiğ inde, 2016 yılında 144 birime, 2017 yılında 137 birime, 2018 yılında ise 470 birime yükselmiştir.

(5) Yerli üretimin pazar payı endeksi ise 2015 yılında 100 birim kabul edildiğ inde, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında 101 birim olarak gerçekleşmiştir.

4.6 Fiyat kırılması ve baskısı

(1) Fiyat kırılması, dampedli ithal ürünün Türkiye pazarına giriş fiyatlarının yerli üretim dalının fiyatlarının ne kadar altında kaldığını gösterir.

(2) Fiyat baskısı ise, ithal ürün fiyatlarının Türkiye piyasasında yerli üretim dalının benzer üründeki ticari maliyeti ve makul kar oranı dikkate alınarak tespit edilen olması gereken satış fiyatının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermektedir.

(3) Bu kapsamda, soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını ne ölçüde kırdığı ve baskıladığı incelenirken, önlemin etkisi ile soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın yalnızca üst grup ürünlerle gerçekleştiğ i, bu nedenle gerçekleşen fiyatlar kullanılarak fiyat kırılması ve baskısı bulunmadığı tespit edilmiştir.

(4) Önlemin kalkması halinde soruşturma konusu ülkeden gerçekleşecek muhtemel ithalatı yansıması açısından önemli bir gösterge olarak, küresel nitelikli alışveriş platformlarından alt ve üst grupta yer alan iki tip duvar saati için bulunan fiyatlar kullanılarak muhtemel kırılması ve baskısı hesabı yapılmıştır.

(5) Grup ayrımı, yerinde doğrulama sırasında üretim aşaması ve faturalar bazında edilen değerlendirmeler ve küresel nitelikli alışveriş platformlarından soruşturma konusu ülkenin dünya ihracat ürün teklifleri ışığında yapılmış olup, yerli üretim dalının ürünlerine benzer içerikte olan ürünler küresel nitelikli alışveriş platformlarından tespit edilmiştir. Alt grup ürünler, yerli üretim dalının en çok ürettiğ i ve Türkiye pazarında en çok yer bulan ürünler olup, söz konusu alışveriş platformlarında en çok yer edinen ürünlerdir.

(6) Muhtemel fiyat kırılması hesabında, önlemin kalkması durumunda soruşturma konusu ülkeden gerçekleşebilecek muhtemel ithalatın CIF bedeline¹ %4,7 gümrük vergisi, %25 ilave gümrük vergisi ve %2 oranında gümrükleme masrafı eklenerek, soruşturma konusu ürünün Türkiye piyasasına muhtemel giriş fiyatı bulunmuştur. Bu şekilde elde edilen fiyat, yerli üretim

¹ Küresel nitelikli alışveriş platformlarından alınan fiyat teklifi FOB cinsinde olup, CIF'e çevirmek için %2 bedel eklenmiştir.

dalının soruşturma dönemi içerisinde gerçekleşen ortalama birim satış fiyatı ile mukayese edilerek muhtemel fiyat kırılması hesaplanmıştır.

(7) Fiyat baskısı hesabında, fiyat kırılmasında kullanılan yöntemle benzer şekilde önlemin kalkması durumunda soruşturma konusu ülkeden gerçekleşebilecek muhtemel ithalatın CIF bedeline² %4,7 gümrük vergisi, %25 ilave gümrük vergisi ve %2 oranında gümrükleme masrafları eklenmiştir. Bu şekilde elde edilen fiyat, yerli üretim dalının olması gereken satış fiyatı ile mukayese edilerek muhtemel fiyat baskısı hesaplanmıştır.

(8) Bu tespitler çerçevesinde, ÇHC menşeli, üst grupta yer alan duvar saatlerinin yerli üreticinin yurt içi satış fiyatlarını CIF ithal değerinin %40 ila %50 aralığında kırmasının muhtemel olduğu buna karşın fiyatlarını baskılamayacağı, alt grupta yer alan duvar saatlerinin ise yerli üretim dalının fiyatlarını kırmadığı ancak olması gereken yurtiçi satış fiyatını %20 ila %30 aralığında baskılamasının muhtemel olduğu tespit edilmiştir.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesinde, yerli üretim dalının 2015-2018 yılları arasındaki verileri kullanılmıştır. Eğilimin sağlıklı bir şekilde incelenmesi amacıyla, Türk Lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılmak suretiyle enflasyondan arındırılarak endekslenmiştir.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe 2015 yılında 100 birim olduğu kabul edilen üretim miktar endeksi, 2016 yılında 102 birime, 2017 yılında 123 birime yükselmiş, 2018 yılında ise 113 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe 2015 yılında 100 birim kabul edilen kapasite miktar endeksi, 2016 yılında değişmemiş, 2017 ve 2018 yıllarında ise 105 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) KKO endeksinin 2015-2018 yıllarında sırasıyla 100, 102, 117 ve 107 birim olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) 2015 yılında 100 birim olduğu kabul edilen yurt içi satış miktar endeksi, dalgalı bir seyir izlemiş; 2016 yılında 98 birime gerilemiş; 2017 yılında 124 birime yükselmiş ve 2018 yılında 93 birime gerilemiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe yurt dışı satış miktarı endeksi artış göstermiş; 2015 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, incelenen yıllarda sırasıyla 239, 428 ve 377 birim olarak gerçekleşmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar, yurt dışı fiyatlar ve yurt içi fiyatları etkileyen unsurlar

(1) Yurt içi birim satış fiyatı endeksi 2015 yılında 100 birim kabul edildiğinde, izleyen yıllarda sırasıyla 182, 104 ve 97 birim olarak gerçekleşmiştir.

² Küresel nitelikli alışveriş platformlarından alınan fiyat teklifi FOB cinsinde olup, CIF'e çevirmek için %2 bedel eklenmiştir.

(2) Yurt dışı birim satış fiyatı endeksi 2015 yılında 100 birim kabul edildiğinde, 2016 yılında 123 birime, 2017 yılında ise 124 birime yükselmiş, 2018 yılında ise 100 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim dalının 2016 yılında yurt içi satışlarının değer bazında arttığı; yurt içi satış fiyatlarını yükseltebildiği ancak ilerleyen yıllarda yurt içi satış fiyatlarının düşüşe devam ettiği görülmüştür.

ç) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının birim sınai maliyet endeksi incelenen dönemde dalgalı bir seyir izlemiş; 2015 yılı 100 birim kabul edildiğinde, izleyen yıllarda sırasıyla 111 birim, 107 birim ve 98 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının ilgili üründe birim ticari maliyet endeksi 2015 yılında 100 birim kabul edildiğinde, 2016 yılında 119 birime yükselmiş, 2017 yılında 104 birim olarak gerçekleşmiş, 2018 yılında ise 95 birime gerilemiştir.

(3) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi 2015 yılı -100 birim olarak kabul edildiğinde, 2016 yılında 2.340 birime yükselmiş, 2017 yılında -116 birime gerilemiş, 2018 yılında ise 13 birime yükselmiştir.

(4) Yurt dışı satışlardan birim karlılık endeksi incelenen dönemde sırasıyla, -100, -112, -74 ve -87 birim olarak gerçekleşmiştir.

(5) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe toplam birim kârlılığı ise 2015-2018 yıllarında sırasıyla -100, 1.772, -139 ve -58 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) Pazar payı

(1) Yerli üretimin (yerli üretim dalı ve bilinen diğer yerli üreticiler) pazar payı endeksi 2015 yılında 100 birim kabul edildiğinde, 2016, 2017 ve 2018 yıllarında 101 birim olarak gerçekleşmiştir.

e) Verimlilik

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürüne ilişkin verimliliğinde incelenen dönemde artış görülmüş; verimlilik endeksi 2015-2018 yıllarında sırasıyla; 100, 108, 125 ve 136 birim olarak gerçekleşmiştir.

f) Nakit akışı

(1) Soruşturma konusu ürüne ilişkin nakit akışı, ürün temelindeki amortisman, karlılık ve stok maliyetindeki değişime bağlı olarak, 2015 yılında -100 birim olarak kabul edildiğinde; 2016 yılında 1.298 birime yükselmiş; 2017 yılında -705 ve 2018 yılında -1.499 birime gerilemiştir.

g) Stoklar

(1) Soruşturma konusu ürünün stok miktarı endeksi incelenen dönemde artış göstermiş, 2015 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2016 yılında 214 birime, 2017 yılında 309 birime ve 2018 yılında 505 birime yükselmiştir.

(2) 2015-2018 yıllarında stok çevrim hızı endeksi ise düşüş göstermiş, sırasıyla, 100, 47, 42 ve 19 birim olarak gerçekleşmiştir.

ğ) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının önlem konusu ürün üretiminde çalışan doğrudan işçi sayısı düşüş göstermiş, 2015 yılında 100 birim kabul edildiğinde izleyen yıllarda 95, 99 ve 83 birim olarak gerçekleşmiştir.

h) Ücretler

(1) 2015 yılında 100 birim olarak kabul edilen aylık brüt işçi ücreti endeksi incelenen yıllarda artış göstermiş; 2016 yılında 130 birime, 2017 yılında 132 birime ve 2018 yılında 158 birime yükselmiştir.

ı) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bilanço aktiflerinin toplamına ilişkin 2015'te 100 birim olduğu kabul edilen endeks, izleyen yıllarda artış göstererek sırasıyla 109, 116 ve 132 birim olarak gerçekleşmiştir.

i) Sermaye artırma yeteneği

(1) 2015'te 100 birim olan yerli üretim dalı özsermaye endeksi, izleyen yıllarda artış göstermiş; sırasıyla 174, 175 ve 239 birim olarak gerçekleşmiştir.

j) Yatırımları artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalı, 2015 yılında bir miktar yenileme yatırımı yapsa da, izleyen yıllarda yapmadığını ifade etmiştir.

(2) Tevsi yatırımlar endeksi ise, 2015 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, incelenen dönemde dalgalı bir seyir izlemiş, sırasıyla, 23, 71 ve 167 birim olarak gerçekleşmiştir.

k) Yatırımların geri dönüşü

(1) Yatırımların geri dönüş oranı (net kar/aktif toplam) 2015'te -100 birim iken izleyen yıllarda sırasıyla 1.700, -186 ve -66 birim olarak gerçekleşmiştir.

l) Tespit edilen dumping marjlarının büyüklüğü

(1) Esas soruşturmada ÇHC için dumping marjı CIF bedelin %180'i olarak hesaplanmıştır.

(2) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda oluşacak muhtemel dumping marjı hesaplanmıştır. Bu çerçevede, dumping marjı CIF bedelin %57,42'si oranında tespit edilmiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde, dumpinge karşı önlemin varlığında, üretimin baz yıla göre artış göstermekle birlikte incelenen yıllarda dalgalı bir seyir izlediği; yurtiçi satışlarda ve karlılık göstergelerinde 2016 yılında bir artış olmakla birlikte izleyen yıllarda birim fiyat ve değer bazında düşüş yaşandığı, satılan malların sınav maliyetinin ise dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. Ürün istihdamında baz yıla göre düşüş yaşandığı buna karşın verimlilikte bir artış olduğu gözlemlenmektedir.

(2) Önleme rağmen soruşturma konusu ürüne ait stoklar, yurtiçi, yurtdışı ve toplam karlılık ile ürün nakit akışı göstergelerinde olumsuzluğun devam ettiği anlaşılmaktadır.

4.9 Zararın devamı veya tekrarı ihtimaline ilişkin değerlendirme

(1) Soruşturma konusu ülke menşeli ithalat önlemin etkisiyle 2015-2018 yılları arasında hem miktar hem değer bazında azalış göstermektedir. Öte yandan, soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın birim fiyatı dalgalı bir seyir göstermiş olmakla birlikte genel ithalatın birim fiyatlarının gerisinde kalmıştır.

(2) Bu çerçevede, ÇHC'den gerçekleşen ithalatın miktarı ve pazar payı düşerken, önlemin varlığına rağmen söz konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın birim fiyatının 2015-2018 yıllarında genel ithalatın birim fiyatlarından düşük seyrettiği, ÇHC'nin dünya ihraç fiyatlarının önlem etkisinden uzak normal fiyat davranışlarını gösterdiği göz önüne alındığında, ÇHC'nin ortalama dünya ihraç fiyatlarının Türkiye fiyatlarının önemli ölçüde altında kaldığı ve ciddi oranda fiyat kırılmasına neden olabileceği değerlendirilmektedir.

(3) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde incelenen dönemde üretim pozitif bir eğilim göstermekle birlikte stoklarda artış yaşandığı, yurtiçi satışların 2016 ve 2018 yıllarında düşüş gösterdiği, 2015'den 2016 yılına yükselme göstermesine karşın 2017 ve 2018 yıllarında karlılık ve ürün nakit akışı göstergelerinde bozulmalar gerçekleştiği, ürün istihdamının incelenen dönemde azaldığı, verimlilik ve brüt işçi ücreti göstergelerinin olumlu seyrettiği, yatırımların geri dönüş oranını ve kar/özsermaye endeksinin negatife kaldığı görülmektedir.

(4) Soruşturma konusu ülke dışındaki ülkelerden gerçekleşen ithalat incelenmiştir. Diğer ülkeler menşeli ithalat, incelenen dönemde artış göstermekle birlikte ithalatın miktar ve birim fiyatları açısından yerli üretime zarar verecek seviyede olmadığı değerlendirilmektedir.

(5) Bu bölümde incelenen verilerin bir bütün olarak değerlendirilmesi neticesinde, meri önlemin yürürlükten kalkması halinde zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.

5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma esnasında elde edilen bilgi ve bulgular çerçevesinde, yürürlükteki önlemin ortadan kalkması durumunda dumpingin ve zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmiştir.

(2) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile 05/10/2013 tarihli ve 28786 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2013/19) vasıtasıyla yürürlükte olan dumpinge karşı önlemin, Yönetmeliğin 42 nci maddesi çerçevesinde aşağıdaki tabloda gösterilen biçimde ve önlemin ilk defa yürürlüğe konulduğu İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2001/5)'de tespit edilen dumping marjı üst sınır olarak kabul edilecek biçimde değiştirilerek uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülke	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin %)
9105.21.00.00.00	Elektrikle Çalışanlar	Çin Halk Cumhuriyeti	23%